

Økonomiplan 2021 – 2024

Budsjett 2021

Kommunestyret 5. november 2020

Birkebeinarane – Kong Sverre og Øistein

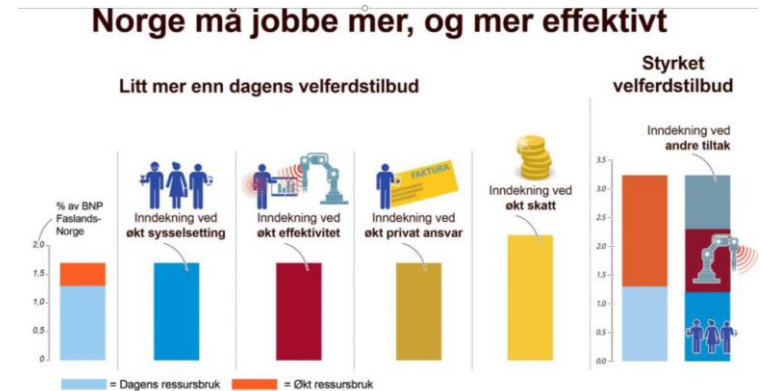
Budsjett og økonomiplan er eit felles prosjekt

- Ulike roller
- Felles situasjons- og utfordringsbilde
- Informere og involvere innbyggjarane
- Heilskapleg og langsiktig perspektiv
- Klar og tydeleg prioritering
- Ta konsekvensane av prioriteringane og stå i utfordringane
- Forutsigbarheit

Tydelege styringssignal frå regjeringa

- Perspektivmeldinga 2017
- Statsbudsjettet for 2020
- Revidert nasjonalbudsjett 2020
- Kommuneproposisjonen for 2021
- Statsbudsjettet for 2021

Statsbudsjettet for 2021

Vekst i frie inntekter	1,6 mrd
Demografikostnader	0,9 mrd
Statlege prioriteringar (lærar- tettleik og styrking helsestadstasjon)	0,2 mrd
Korrigert vekst	0,5 mrd
Auka eigenandel ress.kr. tenester	0,3 mrd
Underfin. Bem.norm barnehage	0,4 mrd

Tillegg på 1,9 mrd
utanfor veksten

Koronatillegg
5,9 mrd

Covid 19 inneber
uoversiktleg og
usikker økonomisk
situasjon

St.meld 30 (2019 – 2020) «En innovativ offentlig sektor»

Brev frå kommunalministeren til kommunane, datert 2. november:

«Men hvis vi skal fortsette å levere gode tjenester til innbyggerne i møte med demografiendringer, fall i oljeinntektene og strammere budsjetter, er det behov for mer innovasjon og nytenkning i offentlig sektor fremover.»

«I meldingen lanserer vi tre prinsipper for å fremme innovasjon i offentlig sektor:

- Politikere og offentlige myndigheter må gi handlingsrom og insentiver til å innovere.*
- Ledere må utvikle kultur og kompetanse for innovasjon, der man har mot til å tenke nytt og lærer av feil og suksesser.*
- Offentlige virksomheter må søke nye former for samarbeid.»*

Utnytte handlingsrommet

Statsbudsjettet: Volda 4,4 % vekst

Effekt av god økonomistyring

Effektivisering og digitalisering

Dreie ressursar gjennom omstilling og strukturendringar:

- styrke tenester med større behov (tidleg innsats)
- Investeringar (ny ungdomsskule, badeanlegg, sentrumsutvikling bustadfelt og brannstasjon)

Streng prioritering – held attende på nye driftstiltak

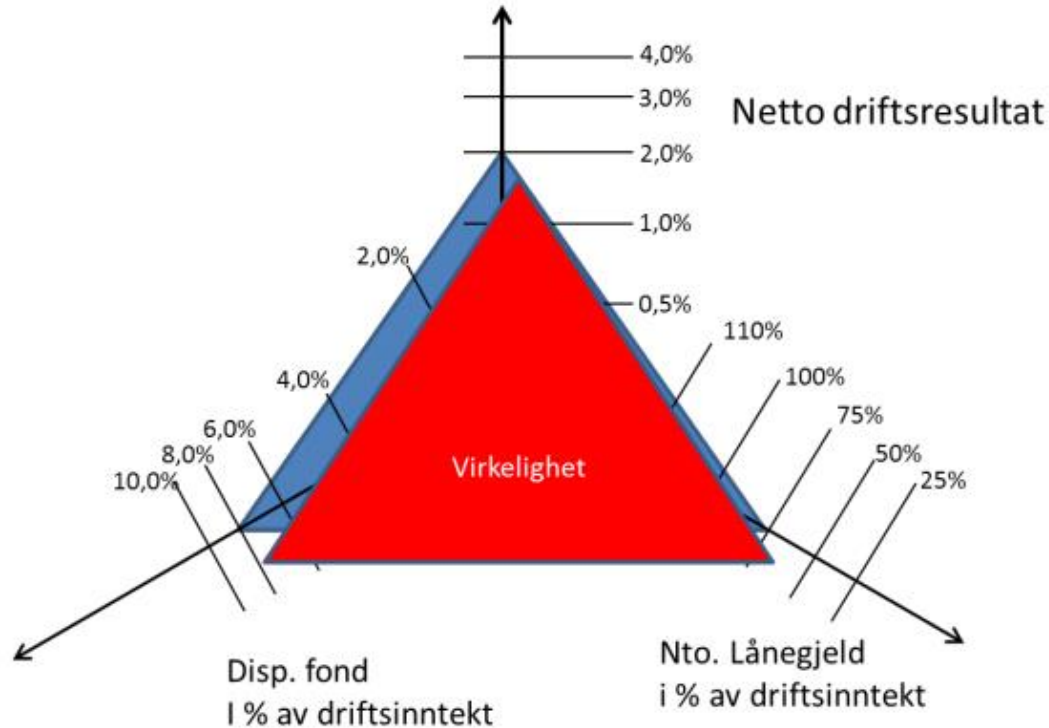
Behov for endring - konfliktfullt

Endringane i demografien, urbaniseringa, sosiale endringar og auke press på økonomien

Uendra eigedomsskatt – styrkar disposisjonsfondet

Frie inntekter

	Budsjett år 2020	RNB 2020 22. mai	RNB 2021	Statsbud 2021
<i>Tall i heile 1000</i>				
Innbyggertilskot	261 621	261 621	262 205	257 791
Utgiftsutjamning, frå 2,5 % til 4 % dyrare å drifte	17 261	17 261	17 087	27 686
Overgangsordning INGAR	- 562	- 562	-	- 393
Saker særskilt fordeling (lærertettheit, helsestasjon, frivilligsentral)	4 399	4 399	3 528	2 572
Inndelingstilskot	20 815	20 815	20 815	21 377
Regionsentertilskot	3 967	3 967	3 968	4 077
Ordinært skjønn	400	400	400	400
Reformstøtte 2020	5 578	5 578	-	
Ekstra skjønn - kompensasjon korona		780		
Koronapandemi - bevilgning gjennom inntektssystem		9 410		
RNB- Utsatt overføring skatteoppkrevjing		912		
RNB 2020 endring i rammetilskot		574		
Sum rammetilskot utan inntektsutjamning	313 479	325 155	308 003	313 510
Netto inntektsutjamning (77,2 %)	55 642	53 884	56 816	59 909
RAMMETILSKOT	369 121	379 039	364 819	373 419
SKATT PÅ FORMUE OG INNTEKT	263 725	255 499	259 400	272 773
FRIE INNTEKTER	632 846	634 538	624 219	646 192
Endring		1 692	- 8 627	13 346
Endring rammetilskot			- 4 302	4 175
Endring skatt			- 4 325	9 048

Endringar frå ØPL 2020 -2023

- Eigedomsskatten ligg på 2 promille, heile perioden
- Sosiale kostnadar på feriepengar, frigjer 4 mill kroner fordelt på alle sektorar
- Sosiale kostnadar til Statens pensjonskasse, frigjer 2 mill kroner i oppvekst
- Motpost avskrivning, inntekt på 3,3 mill kroner
- Kalkulatoriske renter VA, renteinntekt på 2,6 mill kr
- Låg rente, frigir 5 mill kr
- Intensivordning – studentar og flytting

Premisser budsjett år 2021

- Lønnsvekst 2,2 %
- Premieavvik og amortisering basert på rapportar frå KLP og SPK:

	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Premieavvik KLP, positivt	- 22 328 928	- 23 035 747	- 26 717 839	- 27 024 387
Premieavvik SPK, positivt	- 1 858 493	- 1 938 425	- 2 013 577	- 2 091 059
Amortisering KLP	9 031 190	10 028 073	11 922 295	15 159 643
Amortisering SPK	663 836	1 008 776	1 103 282	2 091 059

- Havbruksfondet:

	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Havbruksfondet	1 500 000	7 100 000	1 500 000	7 100 000

Korona pandemien

- Korona pandemien vil nok følgje oss inn i år 2021
- 30. oktober – ekstraløyving i frie inntekter knytt til pandemien: 8,5 mill kroner til Volda
- Denne inntekta er ikkje med i administrativt framlegg då ekstrakostnadar til pandemien heller ikkje er med
- Midlane vert øyremarka til å dekke meirkostnadar knytt til pandemien i år 2021

Oppmodning om auka busetting flyktningar

- Oppmodning om å busetje 30 flyktningar inkl 2 EM i år 2021
- Dette gir 3,3 mill kr i meirinntekter om vedtak (eiga sak)
- Gir også auka utgifter då vi i framlegget mellom anna har redusert drifta på Volda læringscenter
- Vi avventar difor å legge inn inntekt og utgift til saka er vedteken av kommunestyret

Finansielle måltal

	MÅL	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene	1,75 %	-1,6 %	-0,3 %	2,3 %	1,5 %	-0,2 %
Lånegjeld i prosent av driftsinntektene	<120 %	147,3 %	169,8 %	194,5 %	215,0 %	217,1 %
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene	>5%	5,0 %	4,4 %	6,1 %	7,2 %	6,5 %

Netto driftsresultat

Tall i kroner	Regnskap År 2019	Budsjett År 2020	Budsjett År 2021	Budsjett År 2022	Budsjett År 2023	Budsjett År 2024
Driftsinntekter	-1 027 582 156	-960 681 831	-966 254 965	-986 497 965	-978 824 965	-977 683 965
Driftsutgifter	1 114 940 342	957 014 632	952 298 998	937 911 836	924 856 607	930 499 297
Brutto driftsresultat	87 358 186	-3 667 198	-13 955 967	-48 586 129	-53 968 358	-47 184 668
Netto finansutgifter	47 847 198	70 728 097	70 703 288	79 929 211	93 316 904	102 803 764
Motpost avskrivninger	-59 436 978	-50 515 078	-53 850 548	-53 850 548	-53 850 548	-53 850 548
Netto driftsresultat	75 768 406	16 545 821	2 896 773	-22 507 466	-14 502 002	1 768 548
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-80 260 968	-16 545 821	-2 896 778	22 507 462	14 501 996	-1 768 553
Fremført til inndekning i senere år	-4 492 562	0	0	0	0	0
Netto resultatgrad	-7,37 %	-1,72 %	-0,30 %	2,28 %	1,48 %	-0,18 %

Lånegjeld

	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Lånegjeld 01.01	1 501 138 257	1 464 810 685	1 640 515 176	1 917 602 110	2 103 600 156
Låneopptak	10 000 000	226 726 667	335 666 667	255 766 667	95 000 000
Avdrag	46 327 572	51 022 176	58 579 732	69 768 621	78 127 510
Lånegjeld 31.12	1 464 810 685	1 640 515 176	1 917 602 110	2 103 600 156	2 120 472 646
Innbyggjarar	10 430	10 411	10 411	10 411	10 411
Lånegjeld pr innbyggjar	140 442	157 575	184 190	202 056	203 676
Lånegjeld i prosent av driftsinntekter	146,3 %	169,8 %	194,4 %	214,9 %	216,9 %

	År 2025	År 2026	År 2027	År 2028	År 2029	År 2030	År 2031	År 2032
Lånegjeld	2 042 345 136	1 964 217 626	1 886 090 116	1 807 962 606	1 729 835 096	1 651 707 586	1 573 580 076	1 495 452 566
Rente utgifter	40 894 958	39 723 045	38 551 132	37 379 220	36 207 307	35 035 394	33 863 482	32 691 569
Avdrag	78 127 510	78 127 510	78 127 510	78 127 510	78 127 510	78 127 510	78 127 510	78 127 510
Sum kapitalkostnad	119 022 468	117 850 555	116 678 642	115 506 730	114 334 817	113 162 904	111 990 992	110 819 079
Kapitalkostnad i prosent av driftsinntekter	12,17 %	12,05 %	11,93 %	11,81 %	11,69 %	11,57 %	11,45 %	11,33 %
Lånegjeld pr innbyggjar	11 432	11 320	11 207	11 095	10 982	10 870	10 757	10 644
Lånegjeld i prosent av driftsinntekter	208,9 %	200,9 %	192,9 %	184,9 %	176,9 %	168,9 %	160,9 %	153,0 %

Disposisjonsfond

	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Disposisjonsfond 01.01	58 776 130	49 963 306	42 465 977	60 372 888	70 274 333
Avsetjing gjennom året		-	17 906 911	9 901 445	-
Bruk gjennom året	- 8 812 824	- 7 497 329	-	-	- 6 369 104
Disposisjonsfond 31.12	49 963 306	42 465 977	60 372 888	70 274 333	63 905 230

Finansinntekter og avkastning

	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Renteinntekter	-5 703 533	-6 670 733	-8 628 233	-10 215 233
Utbytte Tussa	-3 750 000	-3 750 000	-3 750 000	-3 750 000
Avkastning plassert portefølje	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000	-3 300 000
Sum	-12 753 533	-13 720 733	-15 678 233	-17 265 233
Portefølje Storebrand	65 931 197	69 231 197	72 531 197	75 831 197
Avkastning i prosent	5,01 %	4,77 %	4,55 %	4,35 %

Kostra – Driftsutgifter fordelt på dei største tenestene

Funksjon	Budsjett 2021	Budsjett 2020	Endring	I prosent
Helse og omsorgstenester til hjemmeboende	154 101 650	153 619 692	481 958	0,3 %
Grunnskule	143 932 392	147 711 412	- 3 779 020	-2,6 %
Helse og omsorgstenester i instusjon	109 180 877	110 441 358	- 1 260 481	-1,1 %
Barnehage	94 098 390	96 518 976	- 2 420 586	-2,5 %
Renter og avdrag	78 973 288	77 744 003	1 229 285	1,6 %
Administrasjon	45 575 755	47 888 573	- 2 312 818	-4,8 %
Diagnose, behandling og rehabilitering	37 036 657	36 343 279	693 378	1,9 %
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	25 844 564	27 352 687	- 1 508 123	-5,5 %
Skulelokaler	23 090 237	22 759 019	331 218	1,5 %
Aktiverings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	20 643 611	21 003 429	- 359 818	-1,7 %
Kommunale veier	19 584 932	20 711 358	- 1 126 426	-5,4 %
Beredskap mot branner og andre ulykker	12 181 085	12 209 044	- 27 959	-0,2 %
Voksenopplæring	11 563 297	13 161 331	- 1 598 034	-12,1 %
Barnevern tiltak utanfor heim	10 503 258	12 405 352	- 1 902 094	-15,3 %

Reduserte rammer i sektorane

Endring frå år 2020 til 2021	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Endring i kr	Endring i %
Administrasjonsstab, personal og økonomi (justert forpremieavvik)	66 802 485	57 303 106	- 9 499 379	-14,2 %
Oppvekst	292 589 233	281 200 157	- 11 389 076	-3,9 %
Samfunnsutvikling	61 614 626	60 439 250	- 1 175 376	-1,9 %
Helse og omsorg	265 213 493	264 567 063	- 646 430	-0,2 %
Endring frå år 2020 til 2024	Budsjett 2020	Budsjett 2024	Endring i kr	Endring i %
Administrasjonsstab, personal og økonomi (justert forpremieavvik)	66 802 485	50 032 132	- 16 770 353	-25,1 %
Oppvekst	292 589 233	273 520 157	- 19 069 076	-6,5 %
Samfunnsutvikling	61 614 626	64 046 750	2 432 124	3,9 %
Helse og omsorg	265 213 493	259 493 713	- 5 719 780	-2,2 %